

به نام خداوند یکتا و بی همتا

...مقدمه...

پس انتشار اولین مقاله تیم زیرزمین که به موضوع آهنگهای شاد در رپ پارسی پرداخته بود، اینبار این تیم، به سراغ یکی دیگر از مباحث جنجالی در رپ پارسی رفته است و نگاهی به موضوع همیشه جذاب و جالب دیس در این سبک دارد. در مقاله ی جدیدمان سعی کرده ایم تا نواقص مقاله قبل را که شما عزیزان مخاطب به ما گوش زد کرده بودید کاهش دهیم و در ارائه هر چه بهتر و دقیق تر مقاله جدیدمان کوشا باشیم.

نگاهی کلی به موضوع های مورد نظر:

۱- پیدایش آهنگ های دیس در رپ پارسی

۲- علل رو آوردن رپر ها به آهنگ های دیس

۳- مشکلاتی که دیس و دیس بازی به وجود می آورد.

۴- آیا دیس خوب و لازم است ؟

۵- معنی لغوی دیس ؟

۶- انواع دیس (مستقیم . غیر مستقیم)

۷- نمونه هایی از دیس در رپ پارسی و دلایل آن

۱- پیدایش آهنگ های دیس در رپ پارسی

تولد رپ پارسی را بایستی با آهنگهایی با مضمون دیس و کل کل و متعاقب آن ، آهنگهای دیس بک در جواب آن ترک ها دانست ، از همان ابتدا که رپ در ایران شروع به کار کرد و از گوشه و کنار رپرهایی ، در این عرصه به ارائه کار پرداختند، شاهد ارائه آهنگ هایی با مضمون دیس و یا کل کل و یا شاخ بازی از سوی آنها بودیم.

این ترک ها معمولا با توهین و تحقیر رپرهای بزرگ همراه بود و انگیزه از ارائه این نوع ترکها نوعی شهرت یا بی ارزش جلوه دادن زحمات فرد یا گروه مورد خطاب بود . معمولا ارائه این نوع ترکها از رپرهای گمنام شروع میشد که رپر ها و گروه های بزرگ را خطاب قرار میدادند ، که آنها هم با توجه به شرایط ، تصمیم به خواندن یا نخواندن ترک پاسخ (دیس بک) میگرفتند . بعضی مواقع این درگیریها و دیس ترکها دنباله دار میشد به طوری که تا ۵-۶ ترک ادامه پیدا میکرد و در آخر ، یا توسط یک واسطه کدورت ها کنار گذاشته میشد و یا یکی از دو طرف از ارائه دادن ترک بعدی خودداری میکرد.

۲- علت روی آوردن رپر ها به آهنگ های دیس

میتوان گفت یکی از علل اصلی روی آوردن رپر ها به ارائه دیس ترک ، رسیدن به شهرت است . مسلماً وقتی رپری ترکی حتی با کیفیت پایین پر می کند و یک رپر و یا گروه بزرگ را مورد انتقاد خود قرار میدهد؛ به نوعی سعی در این دارد که به سبب نام آن گروه و یا رپر ، نظر مخاطبین را به آهنگ خود جلب کند و برای یکبار هم که شده کار خود را به گوش طیف وسیعی از مخاطبین برساند . و به این گونه ، صدای یک رپر کاملاً گمنام برای اولین بار توسط حجم وسیعی از مخاطبین شنیده میشود و به تدریج اسمش سر زبانها میافتد و چون این نوع ترکها جنجال برانگیز هم هستند ، از هر نظر میتوانند رپر را وارد جریانی بکنند که خیلی زودتر از زمان عادی او را به شهرت میرساند.

بعضی مواقع هم ممکن است ارائه دیس ترک ها از طرف رپر بزرگی شروع بشود و مشکلاتی که با یک فرد یا عده ای از رپر ها دارد را از طریق تکست خود بیان کند ، که این امر ، هم تواناییهای او را در این زمینه و هم نارضایتی وی را به مخاطب مورد نظرش نشان میدهد . در این ترکها رپر از تمام توانایی های خودش استفاده میکنه تا یک ترک حرفه ای بیرون بدهد و از هر

جهت طرف مقابل را مورد هجوم عقاید خویش قرار دهد. پس میتوان تفاوت دیس ترک ارائه شده توسط یک رپر بزرگ با یک رپر تازه کار را در کیفیت ارائه شده توسط آنها دانست.

اما یکی دیگر از علل روی آوردن رپر ها به ارائه دیس ترک ، سن پایین رپر هایی است که دست به این کار میزنند؛

با توجه به این که رپ پارسی تقریباً توسط افراد بین ۱۶ تا ۲۰ سال آغاز شد پس تا حدودی مضمون آهنگهایی که در آن دوره منتشر می شد باید موضوعی در همان سطح فکری می بود که تقریباً همین گونه هم بود ، یعنی محوریت موضوعی روی ارائه کارهای گنگ ، شاخ بازی و دیس ترک میچرخید که میتوان باز هم ریشه آن را در رسیدن به شهرت دانست.

یکی دیگر از علل روی آوردن رپر ها به ارائه دیس ترک ، اختلاف نظر در کار و یا مسائل کاری دیگر دانست، برای مثال رپری تشکیلی رو به وجود آورده و اعلام به عضو گیری می کند و رپر تازه کاری برای عضویت در این تشکل اقدام میکند، اما از طرف صاحب تشکل طرد میشود و مورد قبول واقع نمیشود و این امر سبب میشود که رپر طرد شده ، ارائه دیس ترک به صاحب تشکل را جزء اولویتهای خود قرار دهد. که این علت ، این روزها بارها مشاهده شده است.

اما علت بعدی که تقریباً نوپا هم هست ارائه دیس ترک به خوانندگان به اصطلاح رپری بود که در سبک ۶و۸ فعالیت میکردند و به دلیل اینکه این سبک بی محتوا و با نام رپ خود را بالا کشیده بود، باعث کله و شکایت خیلی از رپر ها چه تازه کار و جوان و چه قدیمی و صاحب سبک قرار گرفت و طی این چند سال شاهد دیس ترکهایی که سوژه آنها اجرا کنندگان سبک رپ ۶و۸ هستند بوده ایم.

۳- مشکلاتی که دیس و دیس بازی به وجود می آورد.

میتوان مشکلاتی که دیس و دیس بازی به وجود می آورند را از دو زاویه نگاه کرد ، مشکلات کلی ، که این ترکها برای رپ پارسی و جامعه بوجود می آورند و همچنین مشکلاتی که برای خود رپر بوجود می آورند.

از اولین مشکلاتی که دیس و دیس بازی در رپ پارسی به وجود آورد ، دستگیری رپر ها در دوران اوج دیس بازی و مخصوصاً استفاده مکرر از کلمات رکیک و فحش در آهنگ هایشان اشاره کرد که در همان وادی شاهد دستگیری پیاپی رپر ها بودیم ، که این امر در نوع خودش آسیب هایی را علاوه بر خود رپر به رپ پارسی هم وارد کرد ، اعم از کم کار بودن رپر های قوی که دستگیر شده بودند و همچنین زیر منگنه بودن آنها در ارائه کارهایشان ، به طوری که هنگام ارائه آهنگ ، رپر با محدودیتهایی در انتخاب کلمات در تکست خود داشت. این دستگیری ها حتی به جایی میرسید که رپر دست از رپ بکشد و به نوعی رپ را برای همیشه کنار بگذارد.

همانطور که در ابتدا گفته شد رپ پارسی با آهنگهای دیس و گنگ و کل کل شروع شد که همین موضوع باعث شد در قبال این نوع ترکها صدماتی هم به رپ نوپای پارسی و نگاه جامعه به آن ، وارد بشود ، یکی از مهمترین این صدمات ، بد جلوه داده

شدن رپ در ذهن عموم جامعه بود، زیرا این دیس ترک ها با فحش همراه بوده است پس عده ی وسیعی از مردم با تصور اینکه رپ فقط از یک سری ناسزا و حرف رکیک تشکیل شده از آن دوری کردند، و باعث شد فقط عده ای از جوانان که تعدادشان چندان زیاد هم نبود به سمت این نوع ترکها گرایش پیدا کنند که به تدریج آن جوانان هم متوجه ماهیت اصلی رپ واقعی شدند و به رپ از نگاهی دیگر پرداختند. اثرات دیس ترکهای سالهای گذشته، را میتوان همچنان در جامعه امروزی یافت، بطوری که همچنان هم عده زیادی از مردم، رپ را همراه با حرف رکیک میشناسند اما بارغه هایی از امید همچنان در رپ پارسی دیده میشود به گونه ای که میتوانیم بگوییم نگاههای مثبت زیادی را طی این مدت به خود معطوف کرده است.

۴- آیا دیس خوب و لازم است؟

با وجود اینکه در موضوع بالا به مشکلاتی که دیس در رپ پارسی بوجود می آورد، اشاره کردیم ولی به هر حال، دیس ترک جزئی از رپ محسوب میشود و تا حد زیادی هم نمیتوان آن را از رپ جدا کرد و حتی در خیلی از اوقات این نوع ترکها باعث به وجود آمدن حواشی جذاب برای مخاطبین و دنبال کردن این حواشی از سوی آنها همراه است.

اگر بخواهیم به دیس ترکها، به دید یک منتقد نگاه کنیم می توانیم این نتیجه را بگیریم که همیشه هم این ترکها به رپ پارسی آسیب نمیرساند بلکه می تواند در بعضی اوقات مثر ثمر هم واقع شود و اثرهای مثبتی هم روی روند کار رپر ها بگذارد. برای مثال رپری در آهنگی از نوع رپ کردن، چند رپر یا رپری انتقاد میکند این کار در صورتی که به طور مناسب انجام شده باشد و فرد مورد خطاب جنبه ی انتقاد پذیری داشته باشد می تواند تأثیر مثبتی از آن دیس ترک بگیرد و از ادامه دادن آن حرکت و یا کاری که از او انتقاد شده امتناع کند، همانطور که در این چند وقت اخیر بعد از اعتراضهای شدیدی که به اجرای سبک ۶۸ در رپ شد، مدتی هست که شاهد کم کار شدن اجرا کننده های این سبک با اسم رپ شدیم و آنطور که حال و هوای این روزهای رپ پارسی نشان میدهد، خود این اجرا کننده ها هم به تنفر اهالی واقعی رپ و کسانی که سواد علمی این سبک موسیقی را دارند پی بردند.

۵- معنی لغوی دیس؟

اگر به لغت نامه ی انگلیسی سری بزنیم به لغاتی بر میخوریم که با dis شروع میشوند که عمدتاً وجودشان در یک واژه آن را منفی میکنند. مثلاً disable که متضاد کلمه ی able است و یا disability / ability ، disqualification / qualified ... که با توجه به این لغات میتوانیم متوجه بشویم که دیس معمولاً نقش منفی ساز و یا ضدیت را در لغات انگلیسی برعهده دارد. پس با این تعابیر دیس ترک یعنی ترک بر ضد یا علیه، که با توجه به مفهومی که ما از قبل از آن پیش زمینه داریم به معنای ترکی است که علیه یک ترک دیگر، فرد یا گروهی خوانده میشود.

۶- انواع دیس (مستقیم . غیر مستقیم)

میتوانیم دیس ترکها را از نظر مخاطب به دو دسته تقسیم کنیم، بعضی از ترکها به طور کاملاً مستقیم فرد خاصی را مورد خطاب خود قرار میدهند که نام فرد در آهنگ کاملاً صریح بیان میشود که معمولاً این نوع ترکها احتمال بیشتری برای شروع درگیریهای لفظی و متعاقب آن ارائه دیس بک وجود دارد؛ که مثال بارز این نوع دیس آهنگ اثر منفی هست.

اما نوع دیگر دیس ترکها این است که رپر به طور غیر مستقیم و پشت پرده حرفهایی را بیان میکند که معمولاً برای درک این نوع دیس ها، شنونده بایستی در جریان کامل رپ و اتفاقات آن باشد و به نوعی این دیس ها شنونده حرفه ای عرصه رپ را می طلبد و اگر به این گونه نباشد و شنونده غیر حرفه ای باشد مفهوم و منظور خواننده را به هیچ عنوان متوجه نمیشود. این نوع دیس ترکها به قدرت تکست و لحن رپر به شدت بستگی دارد و میتوان هنر یک رپر را در همین دیس ترکها متوجه شد. از این نوع دیس ترکها به وفور در رپ پارسی شنیده شده و میتوانیم بگوییم در کارنامه هر رپر شاخصی، این گونه ترکها (دیس غیر مستقیم) وجود دارد.

۷- نمونه هایی از دیس در رپ پارسی و دلایل آن

دیس ترکهایی که تا به امروز در رپ پارسی چه بصورت مستقیم و یا غیر مستقیم منتشر شده بسیار بوده که در اینجا به چند تا از جنجال برانگیز ترین آنها اشاره میکنیم:

۱. دیس صامت ۱ و ۲ توسط ساسی مانکن که از اسم آن هم متوجه میشویم که اشاره به شکل صامت بود . ساسی مانکن در ابتدا با سروش هیچکس رابطه دوستانه ای داشته ، اما بعد از اینکه در امتحان ورود به صامت پذیرفته نشد تصمیم به ارائه دیس ترک علیه صامت و به خصوص رضا پیشرو گرفت.

۲. دیس ترک پیشرو و داریا و فینچر به گروه زذبازی . این ترک تقریباً به علت معروفیت منتشر شد . در آن زمان که زذبازی به معروفیت رسیده بود و تقریباً جز بهترین ها بود ؛ فینچر و داریا که از قبل هم با زذبازی مشکل داشتند تصمیم به ارائه دیس علیه زذبازی گرفتند که بعد از انتشار آن ترک ، گروه زذبازی هم سکوت نکرد و دیس بکی را در جواب آن دیس ترک منتشر کرد.

۳. دیس ترک ۵۱ (ابلیس و رپرهای مشهد) به صامت . میتوانیم بگوییم داستان این دیس ترک از این قرار است که اولین اهنگای رپ پارسی به صورت زیر زمینی و با کیفیت پایین توسط حسین (ابلیس سابق) بیرون آمد ولی به طور جدی از طرف حسین رپ دنبال نشد اما از طرفی دیگر سروش هیچکس رپ را با انگیزه و کیفیت بالاتر در ضبط کارها پی گرفت و به انتشار مداوم کارهای خود در فضای اینترنت پرداخت ؛ همین امور سبب شد که هیچکس خودش را پدر رپ فارس معرفی کند؛ این

موضوع سبب شد حسین که خود را از سروش عقب تر دیده ، به ارائه دیس علیه سروش اقدام کند . پس از مدتی حسین متوجه این قضیه شد که برای پیشرفت رپ و حتی معروفیت به همکاری نیاز هست ، پس با سروش متحد شدند و پس از مدتی اهنگ تو مستی را منتشر کردند.

۴. یکی دیگر از قدیمی ترین دیس ترکهای رپ پارسی ، دیس ترک حسین ابلیس به نام "کتری رو گاز" بود که به گروه "ته تری گاز" که طیب آن زمان در آن فعالیت میکرد اشاره داشت.

۵. در ادامه میتوانیم به تعدادی از آهنگهای گروه زذبازی اشاره کنیم که در آهنگهایشان تاکید زیادی بر این داشتند که از بقیه رپ‌های هم دوره ی خود برتر هستند و در خیلی از کارهای این گروه که تا به حال منتشر شده شاهد سبک گنگ و کل کل بودیم.

۶. از جمله کسانی که از ابتدای فعالیتش ، آهنگهایی با مضامین دیس در کارنامه کاری اش به چشم میخورد شاهین فلاکت بود که با ترکهایی به نام "بد خواه" و "جنگ خیابونی" سروصدای زیادی به پا کرد و بعد از این دو ترک ، ترکی قویتر به نام "ما آماده ایم" به همراه پوریا فستر از او منتشر شد که ماهیت این ترک، دیس بک به آهنگ "پس لاشخور نباش" اعضای صامت بود.

۷- در این سالها شاهد دیس ترکهایی از گروه جنجال بودیم که یکی از این دیس ترکها ، به گروه زذبازی بود که بعد از انتشار آن ، در اقدامی جالب مهران هیدن به تنهایی در ترکی با اینرو و اوتروی جی جی پاسخ دیس این گروه را دادند که به نوعی آن دیس بک، مخاطبان رپ را یاد دیس بک زذبازی که در آن هیدن اینترو و اوترو ، و ویلسون به تنهایی کار را اجرا کرده بود انداخت.

۸. وقتی از دیس در رپ پارسی یاد میشود بی شک نام حسام استپس در ذهن مخاطبین یادآور میشود ، که در بین آهنگهای بشمارش تعداد زیادی هم دیس ترک مشاهده می شود که از معروفترین آنها میتوانیم به دیس هیچکس و امیر تلو اشاره کرد که به طور مستقیم ، استپس این خواننده ها را مورد انتقاد خود قرار داده است. همچنین او در آهنگی به نام "حق مطلب" اشاره ای به یاس داشته است. شاید این آهنگها هر کدام در زمان خودشان مورد توجه مخاطبین قرار گرفته باشد ولی در حال حاضر ، مخاطب و طرفدار چندانی به غیر از خود حسام استپس ندارند.

۹. گروه تن به ۱۰ هم از همان ابتدا که شروع به کار کرد ، آهنگهایی با مضمون دیس از آنها دیده می شد به طوری که در آهنگی به طور مستقیم هیچکس را دیس کردن و بعد از آن تقریباً سبک کارهای این گروه متفاوت شد ، تا این اواخر که امیر خلوت به گروه آنها پیوست ، باز هم موضعی در مقابل دو نفر از اعضای قدیمی رپ پارسی یعنی امیر تلو و حسین تهی گرفتند که این موضع در چند آهنگ به طور مستقیم و غیر مستقیم مشاهده شد ؛ هم چنین در آهنگی به نام "راهمون جداس" که حاصل همکاری شارلاتان و امیر خلوت بود حسین تهی به صورت غیر مستقیم دیس شد. آهنگی دیگر با عنوان "بدو دنبال

بازیت" در کارنامه ی کاری گروه تنبه ۱۰ وجود دارد. در این آهنگ پرهام سزار و امیر خلوت و ساتراپ حضور دارند که سزار و خلوت مستقیماً حسین تهی را دیس کرده اند.

۱۰. یکی دیگر از آهنگ های دیس که جنجالی در رپ پارسی به وجود آورد ، دیس ترک های شاهین نجفی، بیگ بوی و نیکه اندازی هیچکس در آهنگ " انجام وظیفه " بود. این قضیه از جایی آغاز شد که بیگ بوی در یک آهنگ به طور مستقیم شاهین نجفی را دیس کرد. سپس شاهین نجفی در یک دیس بک ضمن به سخره گرفتن بیگ بوی ، به صورت غیر مستقیم اشاره هایی به بهرام و هیچکس به خصوص آهنگ یه مشت سرباز داشت.

پس از دیس بک شاهین نجفی به نام " پیش قاضی و ملق بازی " ، هیچکس در آهنگ انجام وظیفه و در ورس یک با این تکست

"نشسته اونور کود و میگه بکن لنگش" اشاره هایی در جواب شاهین نجفی داشت. بیگ بوی نیز دیس بک به این آهنگ (پیش قاضی و ملق بازی) را منتشر کرد. اخیراً نیز شاهین نجفی با انتشار آهنگی با عنوان " تو ازم بدت میاد " پرونده این قضیه را دوباره باز کرد و به این کش و قوس ها دوباره دامن زد.

۱۱. آهنگ چالیم || (۲) یکی از نمونه های دیس غیر مستقیم در رپ پارسی است. این آهنگ از کمپانی رپلرزه منتشر شد و حاصل همکاری موژان و سامان با حسین بود که با توجه به بازگشت حسین به عرصه رپ یک سورپرایز بزرگ برای رپ پارسی به شمار می آمد. در این آهنگ بخصوص در ورس اول . هیچکس به صورت غیر مستقیم دیس شده است. مدتی بعد ، هیچکس با ارائه ی یک ریمیکس روی آهنگ نفرت از آلبوم همیشگی عرفان به نوعی یک دیس بک غیر مستقیم داد. هم چنین در چند وقت اخیر یکی از اعضای جدید رپلرزه در آهنگی به نام " بیا دیسش کنیم " پیشرو را دیس کرد.

۱۲. و بلاخره ، سراغ یکی از جنجالی ترین دیس های رپ پارسی می رویم که به جرات میتوانیم بگویم قوی ترین و به یادماندنی ترین دیس در تاریخ رپ پارسی است و آن آهنگی نیست جز اثر منفی از پیشرو ، فلاکت ، دیاکو و گنگ من ، که باز هم این آهنگ گروه زرداری را سوژه ی خودش قرار داده بود . تکست و قافیه بندی این آهنگ به گونه ای بود که مخاطبین با وجود حرفهای رکیک فراوان باز هم برای شنیدن دوباره آهنگ علاقه زیادی داشتند . کسانی که در آن آهنگ به یادماندنی حضور داشتند مثل پیشرو و دیاکو ، بعداً هم در آهنگهایی مانند "گروه ما" ، "نابغه ها" و همینطور "صبر کن دختر" ، اشاره هایی را به گروه زرداری داشتند.

سخن پایانی

با توجه به مطالبی که در مورد آهنگ های دیس در رپ پارسی بیان شد ، به صراحت می توان گفت یکی از ارکان و پایه های رپ آهنگ های دیس بوده اند و می توان آنها را در طبقه بندی سبک های رپ فاسی قرار داد؛ آهنگ هایی که می توانند در رپ تنوع و هیجان ایجاد کنند. امیدواریم در آینده آهنگ هایی که با این محوریت منتشر می شوند موجب پیشرفت رپ پارسی شوند و از مشکلات و عیوب رپر ها و آهنگ ها بکاهند و به تفرقه و دشمنی نینجامند.

تهیه کنندگان این مطالب هر کدام در بخش های خود:

نویسندگان این مقاله:

افشار

عرفان

محسن

تهیه کاور و گرافیکست:

بهنام

تنظیم و ویرایش و بازنگری نهایی:

امیر

روابط عمومی تیم و منتشر کننده مقاله:

علیرضا

اسامی تیم به ترتیب الفبای فارسی به شرح زیر می باشد:

افشار

امیر

بهنام

عرفان

علیرضا

محسن

ارتباط با ما:

ایمیل : ZirZamin.team@Gmail.Com

صفحه فیسبوک : www.FaceBook.Com/ZirZamin.Team